

PROJEKT
Zatwierdzony przez

BURMISTRZA HALINOWA
Adama Ciszkowskiego

**Uchwała Nr 2016
Rady Miejskiej w Halinowie**

z dnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy
w gminie Halinów na lata 2016-2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390)

Rada Miejska uchwala co następuje:

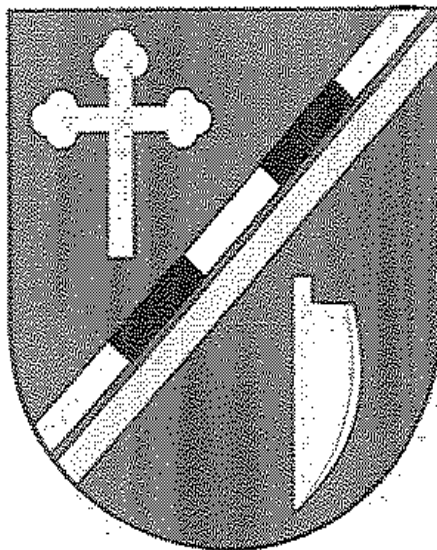
§ 1. Uchwala się Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w gminie Halinów na lata 2016-2019 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Halinowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Halinowie
z dnia

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY NA LATA 2016-2019**

Spis treści	
I. WSTĘP.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA.....	4
III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY.....	4
IV. ADRESACI PROGRAMU, WSPÓŁPRACA.....	6
V. CELE PROGRAMU.....	6
Cel główny:	6
Oczekiwane rezultaty realizacji Programu	7
VI. ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU.....	7
VII. FINANSOWANIE.....	10
VIII. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU.....	10

I. WSTĘP

Program opracowano w związku z potrzebą inicjowania procesów wsparcia społecznego.

Głównym celem programu jest realizacja zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że przemoc w rodzinie narusza *podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.*

Przemoc dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Przemoc przejawia się w różnych formach:

- przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania powodujące nieprzypadkowe urazy takie jak: stłuczenia, złamania, zasinienia, oparzenia, urazy narządów wewnętrznych itp.

- przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna, itp.

- przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

- przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami

trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.

II. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2015 poz. 1390) określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2015 poz. 163) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2015 poz. 1286 z późn. zm.).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (ośrodki interwencji kryzysowej, domy dla matek z dziećmi, placówki dla osób dotkniętych przemocą domową);
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY

Diagnoza zjawiska przemocy domowej przeprowadzona na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ujawnia, że 61% ofiar przemocy stanowią kobiety, natomiast mężczyźni – 28%. 45 % ogółu badanych przyznaje, że zamieszkuje lub zamieszkiwało w rodzinach, gdzie dochodziło do zjawiska przemocy domowej. 70 % sprawców stanowią mężczyźni — niezależnie od rodzaju przemocy. Mimo iż badania pokazują, że 61 % kobiet doznaje przemocy to tylko 37 % kobiet przyznaje się, że są ofiarami przemocy. Zjawisko przemocy występuje również w tzw. normalnych rodzinach, niemających problemów finansowych, nie mających problemów z alkoholem.

Niebieska Linia ujawniła, że w 2015 r. 4,5 tysiąca dzieci doświadczyło przemocy ze strony opiekunów. Przypadki przemocy wobec dzieci zgłaszają najczęściej lekarze, którzy udzielają im pomocy. Policja przeprowadziła 80 tysięcy interwencji związanych z przemocą domową co stanowi tylko niewielki procent pokrzywdzonych, ponieważ ofiary przemocy wstydzą się mówić, że doznają przemocy, nie wierzą, że ktoś może im pomóc, ponadto boją się reakcji ze strony

sprawcy. Również ze względu na więzi rodzinne ofiary przemocy bardzo często nie chcą podejmować żadnych działań i nie chcą oferowanej pomocy. Większość ofiar niepodejmujących żadnych działań przeciwko sprawcy przemocy stanowią mieszkańcy wsi i małych miasteczek.

Charakterystyka zjawiska przemocy w gminie Halinów.

W celu zdiagnozowania problemu przemocy, w tym przemocy w rodzinie wykorzystano dane Komisariatu Policji w Halinowie, szkół z terenu gminy Halinów oraz materiały uzyskane w toku pracy wykonywanej przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Najczęstszymi objawami przemocy w rodzinie na terenie gminy Halinów należą: awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, poniżanie, wyzwiska, zaniedbanie.

Ofiarami są zwykle współmałżonkowie i dzieci, chociaż występuje również przemoc wobec starych i niepełnosprawnych rodziców.

W roku 2015 przedstawiciele uprawnionych służb : pracownicy socjalni, policjanci, członkowie GKRPA, pracownicy ochrony zdrowia, przedstawiciele oświaty łącznie wypełnili 24 formularze Niebieskie Karty. Komisariat Policji w Halinowie odnotował 4 interwencje z aktem oskarżenia z art.207-znęcanie się fizyczne lub psychiczne.

Udzielono pomocy w formie pracy socjalnej 34 rodzinom dotkniętym przemocą. Z diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Halinów wynika, że dzieci w swoich domach doświadczają przemocy psychicznej takiej jak wyzwiska, poniżanie oraz przemocy fizycznej typu: popychanie, szarpanie, bicie. Co czwarty uczeń podaje, że został skarcony w sposób powodujący urazy fizycznie (siniaki, zadrapania), a 28 % uczniów III klas gimnazjum stwierdziło, że zna osobę, która z błahych powodów doznaje przemocy fizycznej ze strony rodziców.

Prawdopodobnie część osób doznających przemocy ze strony bliskich zamieszkujących w naszej Gminie, nie podejmowało żadnych działań przeciwko sprawcom, dlatego bardzo ważne są działania profilaktyczne oraz terapeutyczne sprawców przemocy.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Na terenie Gminy Halinów przemoc w rodzinie występuje najczęściej w rodzinach o niskim statusie społecznym, w powiązaniu z alkoholizmem a często również z bezrobociem.

IV. ADRESACI PROGRAMU, WSPÓLPRACA

Program adresowany jest do mieszkańców gminy Halinów:

- osób doświadczających przemocy w rodzinie: współmałżonków, dzieci, osób starszych, osób niepełnosprawnych, partnerów w związkach nieformalnych,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- instytucji i podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia,
- świadków przemocy w rodzinie

Podmioty funkcjonujące na terenie gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Koordynator programu
2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Urząd Miejski w Halinowie
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA),
5. Samodzielne Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
6. Komisariat Policji,
7. Szkoły działające na terenie gminy Halinów
8. Kościoły
9. Organizacje pozarządowe

V. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie ma na celu prowadzenie działań zmierzających do ograniczania zjawiska przemocy w Gminie Halinów, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na sprawców poprzez:

- 1) wypracowanie standardów współpracy służb na rzecz pomocy rodzinie uwikłanej w przemoc domową,
- 2) podwyższanie kwalifikacji i umiejętności osób działających w obszarze przemocy w rodzinie,
- 3) podejmowanie działań promocyjno – informacyjnych wśród mieszkańców na temat problemów związanych z przemocą w rodzinie,
- 4) zwiększenie dostępności pomocy i zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne,
- 5) poszerzenie oferty dla dzieci i młodzieży zagrożonej i dotkniętej przemocą w rodzinie,
- 6) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Oczekiwane rezultaty realizacji Programu

1. zmiana świadomości i postaw mieszkańców gminy wobec przemocy w rodzinie,
2. wzrost liczby osób profesjonalnie działających w zakresie przeciwdziałania przemocy,
3. ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

IV. ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU

Zadanie:

1. Podnoszenie świadomości mieszkańców gminy i uwrażliwienie na zjawisko przemocy w rodzinie:

Sposób realizacji:

- systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie poprzez:
-utworzenie gablot informacyjnych zawierających informacje o lokalnym systemie wsparcia

osób dotkniętych przemocą w: Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Urzędzie Miejskim w Halinowie, placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych, placówkach oświatowych,

-rozpowszechnienie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w środowisku lokalnym,

-rozpowszechnianie programów profilaktycznych w lokalnym środowisku,

- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie

- udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, placówki ochrony zdrowia, szkoły, GKRPA, kuratorzy sądowi

Wskaźniki: - ilość rozpowszechnionych materiałów o charakterze informacyjno- edukacyjnym,

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,

- liczba odbytych szkoleń,

- liczba przeszkolonych osób

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim w zakresie udzielania pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
- Współpraca z Policją w zakresie działań interwencyjnych oraz działań prawnosądowych.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Informacyjny, Policja, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych interwencją i poradnictwem,
- liczba porad udzielonych ofiarom przemocy,
- liczba osób skierowanych do instytucji i organizacji udzielających pomocy

3. Wsparcie rodzin uwikłanych w przemoc

- Udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej, rzeczowej oraz w formie pracy socjalnej rodzinom dotkniętym przemocą
- Udzielenie wsparcia i informacji osobom doznającym przemocy ze strony bliskich (między innymi: wskazanie miejsc i placówek świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą)
- Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Prowadzenie edukacji wśród osób doznających przemocy w zakresie przysługujących im praw.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy i kierowanie ich do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
- Podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu przemocy.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Punkt informacyjny

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi,
- liczba porad udzielonych rodzinom uwikłanym w przemoc,
- liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi

4. Opracowanie i realizacja planu działań dotyczących ochrony ofiar przemocy w rodzinie

- Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie
- Wdrażanie procedury "Niebieska Karta", poprzez: :
 - organizowanie cyklicznych szkoleń, porad, dot. procedury „Niebieskiej Karty”, zjawiska przemocy w rodzinie,
 - opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dot. infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty),

– prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”.

- Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji oraz utworzenia własnego punktu poradnictwa
- Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zdania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.
- Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, placówki ochrony zdrowia, szkoły, GKRPA, organizacje pozarządowe i inne instytucje działające w obszarze przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba założonych Niebieskich Kart
- liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów dot. infrastruktury placówek pomocowych,
- liczba osób skierowanych do odbycia terapii,
- liczba zrealizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież

VII. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu gminy, środki realizatorów oraz środki z pozyskanych dotacji.

Realizacja działań punktu informacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie współfinansowana z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

VIII. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU.

1. Nad realizacją projektu nadzór prowadzi jego Koordynator.
2. Ewaluacja programu będzie polegała na zebraniu danych liczbowych z zakresu projektu zgodnie z opracowanymi wskaźnikami. Zgromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy działania przynoszą zakładane zmiany.
3. Do 30 maja każdego roku Koordynator programu przedłoży Burmistrzowi Halinowa sprawozdanie i ocenę realizacji programu.
4. Do 30 czerwca każdego roku Burmistrz przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z wykonania zadań określonych w programie.

Uzasadnienie

Obowiązek tworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony przemocy w rodzinie na każdym poziomie krajowym i każdej jednostki samorządu terytorialnego jest określony w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2015 poz. 1286), która wskazuje i określa zadania realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 poz. 163 z późn. zm.).

Celem ustawodawcy jest tworzenie i wdrożenie systemu przeciwdziałania przemocy tj. skoordynowania pracy różnych służb i instytucji w celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.

Ponadto opracowanie powyższego programu daje możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na wdrażanie programu a w konsekwencji budowanie całego systemu na poziomie Gminy Halinów.

W związku z powyższym proponuje się podjęcie w.w uchwały.